

11. marts 2019

Sagsnr.
2018-0305638

Dokumentnr.
2018-0305638-9

Sagsbehandler
Lærke Fritzbøger Christensen

Bilag 3 - Baggrundsanalyse

Nærværende baggrundsanalyse beskriver udfordringerne i forhold til:

1. Økonomisk pres på området for udsatte børn og unge
2. Udviklingen i anbringelser uden for hjemmet
3. Udviklingen i forebyggende foranstaltninger.

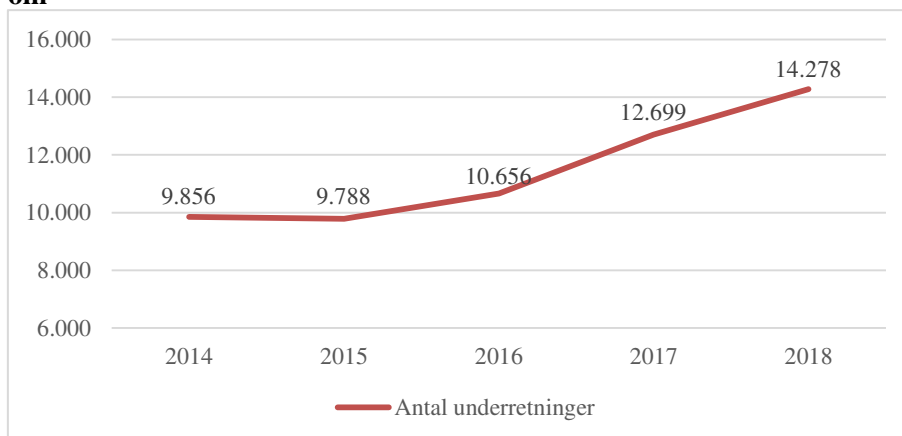
Analysen dækker hele Socialforvaltningens børne- og ungeområde, dvs. både de børn og unge, der modtager foranstaltninger pga. sociale årsager (i Borgercenter Børn og Unge – BBU), og dem, der modtager foranstaltninger pga. handicap (i Borgercenter Handicap – BCH). Det vil løbende fremgå hvilket af områderne, der tales om.

1. Økonomisk pres på området for udsatte børn og unge

1.1 Stigning i underretninger

På trods af, at København i disse år oplever en generel socioøkonomisk forbedring hos borgerne, stiger antallet af underretninger og antallet af børn og unge, der underrettes om, år for år. Fra 2014 til 2018 er antallet af underretninger således steget med 45 pct.

Figur 1: Antal underretninger og antal børn og unge, der underrettes om

Note: Tallene gælder for Borgercenter Børn og Unge. Borgercenter Handicap har i samme periode fra 2014-2018 oplevet en stigning i antallet af underretninger fra 361 til 664, svarende til en stigning på 84 pct.

Ser man på hvilke typer af problemstillinger eller bekymringer, der underrettes om, dækker stigningen i perioden 2016-2018 over følgende procentvise stigninger for de forskellige underretningsårsager:

Tabel 1: Procentvis stigning i antallet af underretninger modtaget i perioden 2016-2018 fordelt på underretningsårsag

Underretningsårsag	Procentvis stigning
Misbrug (den unge)	89 %
Misbrug i hjemmet (ikke den unge)	64 %
Følelsesmæssige problemer og indadreagerende adfærd	58 %
Funktionsnedsættelser hos barnet/den unge	41 %
Seksuelt overgreb mod barnet/den unge	36 %
Økonomiske problemer/udsættelsessager	33 %
Konflikter/vold i hjemmet	31 %
Omsorgssvigt overfor barnet/den unge	31 %
Seksuelt krænkende adfærd	30 %
Kriminalitet (den unge)	29 %
Voldeligt overgreb mod barnet/den unge	27 %
Funktionsnedsættelser hos forældre	26 %
Ulovligt skolefravær	26 %
Udadreagerende adfærd	16 %
Kriminalitet i hjemmet (ikke den unge)	-16 %
Andet	43 %
Årsag ikke angivet	179 %

Tabel 1 viser, at der i perioden 2016-2018 er sket en stigning i alle underretningsårsager på nær kriminalitet i hjemmet. Som det ses, er der især er sket en stigning i underretninger om misbrug, hos den unge såvel som i hjemmet, om følelsesmæssige problemer og indadreagerende adfærd, om funktionsnedsættelser samt om seksuelle overgreb.

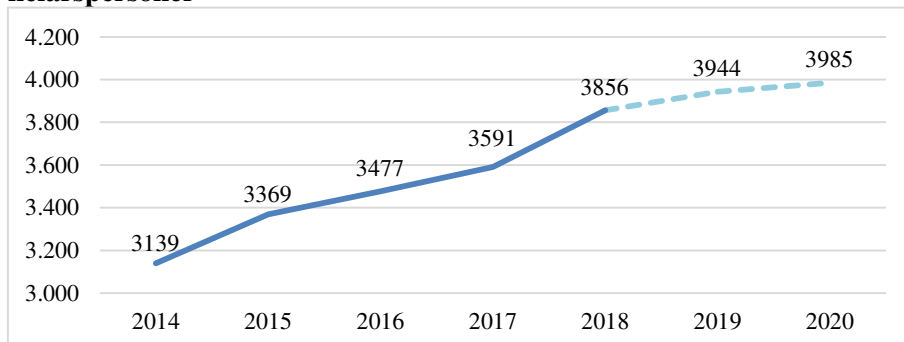
1.2 Stigning i foranstaltninger

Fra 2014 til 2018 er der sket en stigning på 23 pct. i antallet af iværksatte foranstaltninger¹. Fremskrives udviklingen frem mod 2020, vil BBU have oplevet en stigning i antallet af iværksatte foranstaltninger på 31 pct. over en syvårig periode.

---

¹ Foranstaltninger dækker over alle de indsatser, BBU kan visitere til jf. servicelovens § 52, herunder både anbringelser uden for hjemmet og forebyggende foranstaltninger som fx familiebehandling og kontaktperson.

Figur 2: Historisk og fremskrevet antal foranstaltninger 2014-2020, helårspersoner

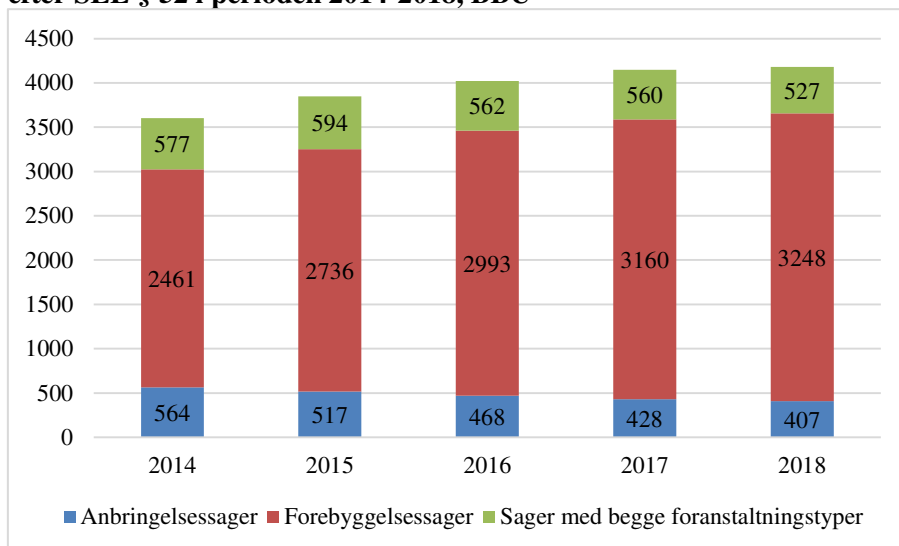

Note: De fremskrevne tal er forvaltningens bud på den fremadrettede udvikling baseret på udviklingen i 2014-2018 og skal derfor læses med forbehold.

Note: 1 helårsperson svarer til et køb af en plads igennem et helt år.

Stigningen har indtil nu dækket over en stigning i antallet af forebyggende foranstaltninger, men et fald i antallet af anbringelser uden for hjemmet. Figur 3 viser, hvordan den relative fordeling mellem forebyggelses- og anbringelsessager har udviklet sig i perioden 2014-2018.

Figur 3: Antal unikke børn og unge 0-22 år med en aktiv foranstaltning efter SEL § 52 i perioden 2014-2018, BBU

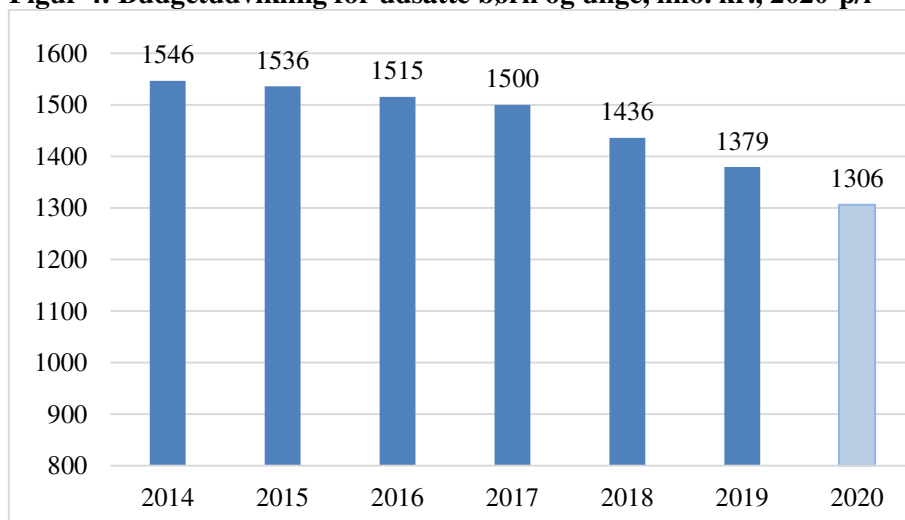
Note: Figuren er begrænset til foranstaltninger efter servicelovens § 52. Når der tales om unikke børn og unge, betyder det, at hvert barn eller ung med en aktiv foranstaltning kun tælles én gang inden for hver periode – samt at alle aktive foranstaltninger tæller lige uanset varighed.

1.3 Faldende budget

I samme periode, som BBU har oplevet en stigning i antallet af iværksatte foranstaltninger, er budgettet på det udsatte børne- og ungeområde blevet reduceret med 110 mio. kr., svarende til 7 pct.

Budgettet for i år, 2019, er reduceret med yderligere 57 mio. kr. Hvis man medregner bevillingsudløb og provenuet for de effektiviserings- og investeringsforslag, der pt. indgår til budgetforhandlingerne 2020, vil området blive yderligere reduceret med 73 mio. kr. i 2020. En del af budgetreduktionen skyldes dels gevinstrealiseringen i investeringscasen om Tæt på Familien, dels stigende profiler på tidligere års investeringscases.

Figur 4: Budgetudvikling for udsatte børn og unge, mio. kr., 2020-p/l

Note: I budgettet for 2020 er medregnet bevillingsudløb og provenu for de effektiviserings- og investeringsforslag, der ligger på det udsatte børne- og ungeområde til budgetforhandlingerne for Budget 2020. Uden provenuet for effektiviserings- og investeringsforslag, men med bevillingsudløb, vil budgettet for 2020 være 1.342 mio. kr.

Det stigende antal foranstaltninger og det faldende budget betyder helt konkret, at der er færre penge til at hjælpe flere børn. Den gennemsnitlige udgift pr. barn² er reduceret med næsten 100.000 kr. over en fireårig periode. Fremskrives tallene til 2020, ses et yderligere fald i den gennemsnitlige udgift pr. barn med 46.000 kr. Samlet vil der være tale om en reduktion på knap 150.000 kr. pr. barn over en syvårig periode.

Tabel 2: Historisk og fremskrevet udvikling i gennemsnitsudgift pr. helårsperson 2014-2020

	2014-2018	Fremskrevet 2018-2020	Samlet 2014-2020
Udvikling i kr.	-102.859	-45.945	-148.804
Udvikling i pct.	-20,3 %	-11,4 %	-29,3 %

Note: De fremskrevne tal for 2018-2020 er baseret på budget-2020 tallet i figur 4 og de fremskrevne tal for foranstaltninger i figur 2. De fremskrevne tal skal derfor læses med de samme forbehold som i noterne i figur 2 og 4.

² Beregnet i helårspersoner. 1 helårsperson svarer til, at ét barn har fået en eller flere foranstaltninger igennem et helt år.

2. Udvikling i anbringelser uden for hjemmet

2.1 Børn og unge anbragt af sociale årsager

Antallet af københavnske børn og unge, der af sociale årsager anbringes uden for hjemmet, har som vist været faldende i de senere år, og der ligger i de igangværende effektiviseringsforslag på området en forventning om et fortsat fald i anbringelsestallet i en årrække fremover.

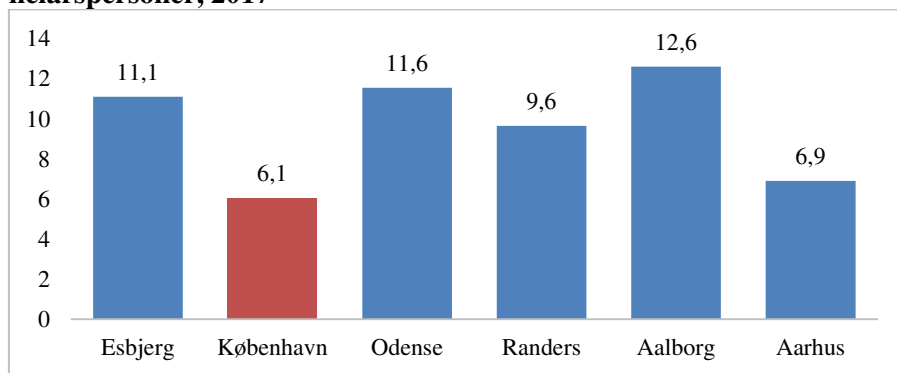
Tabellen nedenfor viser udviklingen i antallet af nye anbringelser gennemført uden samtykke i perioden 2015-2018. Det har desværre ikke været muligt at opdele tallene for 2015 og 2016, som derfor fremstilles samlet. Tabellen viser, at antallet af tvangsanbringelser har ligget nogenlunde stabilt i perioden.

Tabel 3: Antal nye anbringelser uden samtykke (SEL § 58 og § 75)

År	2015-2016	2017	2018
Antal anbragte	71	45	41

Sammenlignet med 6-byerne har Københavns Kommune den laveste anbringelsesfrekvens i forhold til antal indbyggere, jf. figur 5 nedenfor.

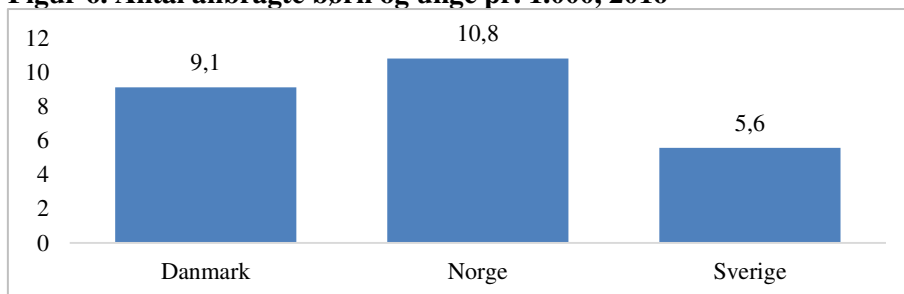
Figur 5. Antal anbragte udsatte børn og unge pr. 1.000 0-17-årige, helårspersoner, 2017

Til sammenligning viser figur 6 anbringelsesfrekvensen på landsplan sammenlignet med Norge og Sveriges anbringelsesfrekvenser. Der er tale om en grov sammenligning, som både dækker anbringelser af sociale årsager og med handicap som årsag, og som ikke tager højde for en række forskelle i lovgivninger, ligesom tallene for Sveriges vedkommende angår de 0-20-årige, mens de danske og norske tal dækker de 0-22-årige (modsat figur 5, som dækker de 0-17-årige). Der skal desuden tages højde for, at figur 5 præsenterer antal anbragte i 2017, mens figur 6 præsenterer antal anbragte i 2016.

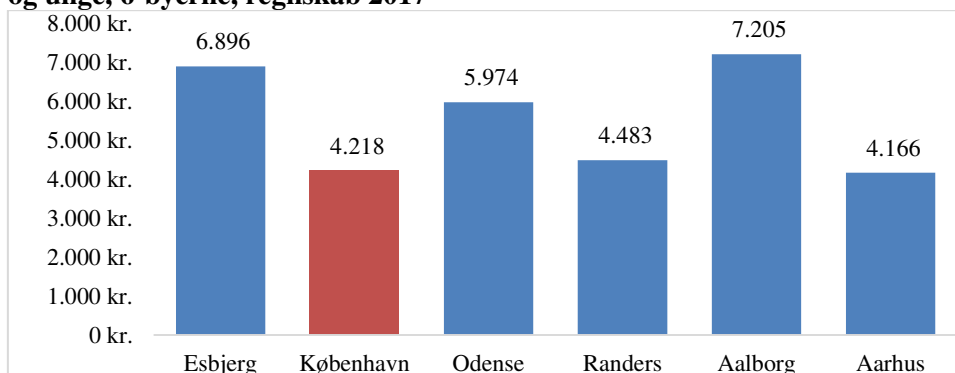
Figuren viser, at skønt Københavns Kommune har en meget lav anbringelsesfrekvens sammenlignet med landsgennemsnittet, er den måske fortsat lidt højere end Sveriges.

Figur 6. Antal anbragte børn og unge pr. 1.000, 2016

Hvad angår økonomien på området, viser figur 7 de gennemsnitlige driftsudgifter til anbringelse uden for hjemmet af sociale årsager pr. 0-17-årig i 6-byerne i 2017. Som det ses, ligger København lavere end Esbjerg, Odense og Aalborg, men lige over Aarhus. Da der er tale om gennemsnitsudgifter, vil tallene dække over forskelle i anbringelsesfrekvens, jf. figur 5 ovenfor, og i priser på anbringelsestilbuddene.

Figur 7. Nettodriftsudgifter pr. 0-17-årig til anbringelser af udsatte børn og unge, 6-byerne, regnskab 2017

2.2 Børn og unge anbragt med handicap som årsag

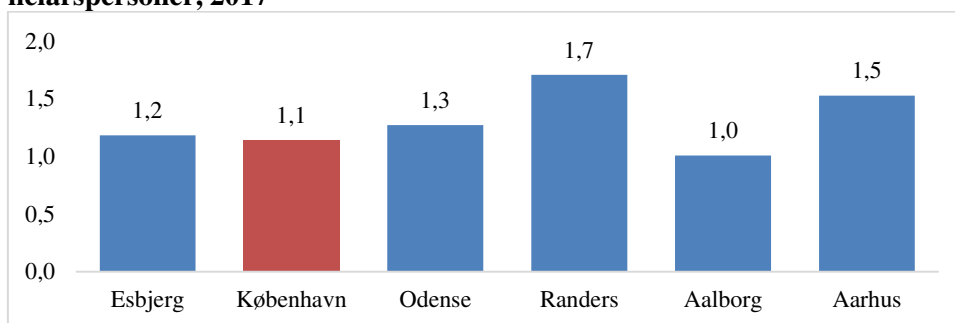
Grundlaget for at anbringe et barn med handicap er i udgangspunktet ikke forskelligt fra børn, der anbringes af sociale årsager, og lovgrundlaget er det samme. Der er børn og unge med handicap, der anbringes af sociale årsager, men der er også en gruppe børn og unge, der anbringes, fordi deres behandlingsbehov er så stort, at det er nødvendigt at tilbyde dem behandling i døgnregi.

Borgercenter Handicap har arbejdet med den faglige linje 'Tættere på familien', hvor formålet er i videst muligt omfang at understøtte barnet/den unges og familiens muligheder for den størst mulige selvstændighed og udvikling af egne mestringsstrategier. Denne linje er dog kun implementeret på en mindre del af børne- og ungeområdet i BCH.

I modsætning til børn og unge med sociale problemer kan der ikke forventes samme effekt af en forebyggende indsats i forhold til børn og unge med handicap, da et handicap ikke i samme omfang kan forebygges eller afhjælpes. Dog forventes det, at man med en effektiv forebyggende og tidlig indsats kan afhjælpe en del af de problemstillinger, der ofte opstår i forlængelse af et handicap, fx angstdiagnoser i forlængelse af en autismediagnose eller stressproblemer for forældre, der i længere tid har varetaget plejen af et barn med handicap i hjemmet.

Når det kommer til børn og unge anbragt med handicap som årsag, ligger København på niveau med flertallet af de øvrige 6-byer, jf. figur 8.

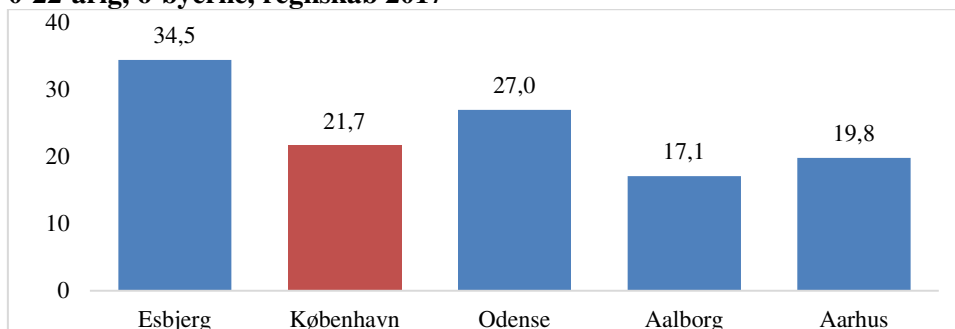
Figur 8. Antal anbragte med handicap som årsag pr. 1.000 0-17-årige, helårspersoner, 2017

3. Udvikling i forebyggende foranstaltninger

Figur 9 viser antallet af forebyggende foranstaltninger iværksat pga. sociale årsager pr. 1.000 børn og unge (0-22 år) i 6-byerne i 2017.³ København ligger et godt stykke under både Esbjerg og Odense, men over Aarhus og Aalborg. Gennemsnitligt ligger de øvrige 6-byer på 22,9 forebyggende foranstaltninger pr. 1.000 barn/ung. København ligger således en anelse under gennemsnittet ift. forebyggende foranstaltninger.

Figur 9. Antal forebyggende foranstaltninger af sociale årsager pr. 1.000 0-22-årig, 6-byerne, regnskab 2017

³ Randers har ikke leveret data til denne opgørelse og indgår derfor ikke.

Note: Da opgørelsen viser det samlede antal forebyggende foranstaltninger pr. 1.000 børn og unge, og kan tallene dække over forskelle i antallet af unikke børn og unge, der modtager forebyggende foranstaltninger.